

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Trgovački sud u Zagrebu po sucu tog suda Ivani Mlinarić, kao sucu pojedincu u pravnoj stvari tužitelja GLUMINA BANKA d.d. u stečajju iz Zagreba, Kennedyev trg 6/B, zastupan po punomoćniku Zlatku Mičinu, odvjetniku iz Zagreba, Trg Mažuranića 3, protiv tuženika OKTAL d.o.o. iz Samobora, 9. svibnja 18, zastupan po punomoćniku Mirku Kovaču, odvjetniku iz Zagreba, Palmotićeva 50, radi pobijanja pravnih radnji, nakon održane i zaključene glavne rasprave dana 11. prosinca 2007. godine u prisutnosti punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, te objavljene dana 20. prosinca 2007. godine u odsutnosti punomoćnika tužitelja i prisutnosti punomoćnika tuženika

presudio je

- I. Usvaja se tužbeni zahtjev koji glasi:
Utvrđuje se da je bez učinka prema stečajnoj masi tužitelja GLUMINA BANKA d.d. u stečajju Zagreb, Ugovor o prodaji i prijenosu dionica GLUMINA BANKE d.d. od 16.12.1998.g. sklopljen između GLUMINA BANKE d.d. i tuženika OKTAL d.o.o. Samobor kojim je tužitelja za kupovnu cijenu u iznosu od 7.783.200,00 kn kupio 77.832 vlastite dionice s tim da je dio kupovne cijene u iznosu od 6.863.137,69 kn prebijen s potraživanjem tužitelja prema tuženiku po osnovu ugovora o kreditu br. IK 970488 i IK 971172, dok se preostali iznos do ukupno ugovorene kupovne cijene tužitelj obvezao isplatiti tuženiku do 31.01.1999.g.
- II. Nalaže se tuženiku vratiti u stečajnu masu tužitelja iznos od 6.863.137,69 kn zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče sukladno važećim uredbama o visini stope zatezne kamate na taj iznos od 17. prosinca 1998. godine pa sve do konačne isplate, kao i naknaditi tužitelju parnični trošak sa zakonskom zateznom kamatom po navedenoj stopi koja teče od dana donošenja prvostupanjske presude, pa sve do konačne isplate, a sve u roku 8 dana.
- III. Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 1.097.899,70 kn, a sve u roku 8 dana.

Obrazloženje

Tužitelj u tužbi navodi da je dana 16. prosinca 1998. godine tužitelj sa tuženikom sklopio ugovor o prodaji i prijenosu dionica Glumina banke d.d. odnosno da je temeljem navedenog ugovora tužitelj za iznos od 7.783.200,00 kn kupio 77.832 vlastite dionice, s tim da je dio kupovne cijene u iznosu od 6.863.127,69 kn prebijen s potraživanjem tužitelja prema tuženiku po osnovu ugovora o kreditu broj IK 970488 i IK 971172 dok se preostali iznos od ukupno ugovorene kupovne cijene tužitelj obvezao isplatiti tuženiku do 31. siječnja 1999. godine.

Nad tužiteljem je dana 30. travnja 1999. godine otvoren stečajni postupak, tako da ugovor o prodaji i prijenosu dionica Glumina banke d.d. zaključen dana 16. prosinca 1998. g. nema utjecaja prema stečajnoj masi tužitelja. Pobjorna pravna radnja predstavlja namjerno oštećenje stečajnih vjerovnika tužitelja, čl. 131. Stečajnog zakona.

Tužitelj navodi da je pobijana pravna radnja poduzeta 16. prosinca 1998. godine u vrijeme kad je tužitelj bio u neprekidnoj blokadi od dana 17. srpnja 1998. godine i takva je radnja predstavljala namjerno oštećenje vjerovnika, jer je njome tužitelj kupio vlastite dionice iako je ugovornim stranama bilo poznato da iste nemaju nikakvu vrijednost obzirom da je u to vrijeme tužitelj bio već nesposoban za plaćanje. Isto tako iz tužbe proizlazi da je tuženiku istim ugovorom prebijeno njegovo dospjelo dugovanje prema ugovorima o kreditu IK 970488 i IK 971172 u ukupnom iznosu od 6.863.137,69 kn, a sve na račun dijela kupovne cijene za navedene dionice.

Tužitelj dalje navodi da dionice Glumina banke d.d. u vrijeme sklapanja pobijanog ugovora nisu imale vrijednost, te je jasno da su dugovanja tuženika prebijana bez ikakve protuvrijednosti s druge strane, tj. naknade tužitelju, pa pobijani ugovor u tom dijelu predstavlja pravnu radnju bez naknade (čl. 132. Stečajnog zakona). Tužitelj dalje navodi da je ugovor suprotan i odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima koji određuje u kojim se slučajevima mogu stjecati vlastite dionice.

Uz tužbu je tužitelj dostavio i ugovor o prodaji i prijenosu dionica Glumina banke d.d. od dana 16. prosinca 1998. godine, izlist iz knjige dionica, rješenje o otvaranju stečajnog postupka od dana 30. travnja 1999.g., odobrenje stečajnog suca (list 9 spisa).

Tužitelj je u svom podnesku od 24. travnja 2006. godine naveo da je u vrijeme poduzimanja pobijane pravne radnje banka bila znatno prezadužena, te da je trajna nesposobnost za plaćanje bila činjenica koja je bila poznata ne samo upravi Glumina banke već i dioničarima i subjektima s kojima je ista poslovala, jer je Glumina banka d.d. na dan 27. ožujka 1999. godine bila u neprekinutoj blokadi 257 dana, a da su ugovorom o prijenosu dionica na tužitelja prenesene njegove vlastite dionice koje nisu imale nikakvu

vrijednost, a da tuženik temeljem istog ugovora podmirio svoju obvezu prema tužitelju za ukupnu vrijednost kredita za 6.863.137,69 kn.

Tužitelj je također naveo da su tiskovine izvještavale o stanju u Gluminoj banci d.d..

Tužitelj je dalje naveo da je iz sudskog izvotka razvidno da je Marijan Osmak direktor tuženika ujedno bio i zastupnik podružnice Glumina banke d.d. u Samoboru, te tužitelj smatra da je tuženik znao da je Glumina banka d.d. nesposobna za plaćanje i da se pobijanom radnjom oštećuju vjerovnici Glumiņa banke d.d., budući da se radi o bliskim osobama sukladno članku 136. Stečajnog zakona.

Tužitelj je uz podnesak dostavio izvadak iz sudskog registra, isječke iz novina, račun dobiti i gubitka, prijedlog za pokretanje stečajnog postupka podnesen Trgovačkom sudu u Zagrebu 06. travnja 1999. godine, podatke o solventnosti na dan 27. ožujka 1999. godine, odluku Savjeta Hrvatske narodne banke, izvadak za tužitelja s oznakom podružnice Samobor, povijesni izvadak za društvo tuženika (list 30 do 74 spisa).

Na ročištu održanom 24. svibnja 2006. godine, tuženik je naveo da je ugovor o kreditu broj IK 97488 sklopljen na pet godina pa se ne može govoriti o dospelom dugu, da je Hrvatska narodna banka odobrila kratkoročni kredit tužitelju za premošćivanje nelikvidnosti, a da su dionice tužitelja imale vrijednost, što je razvidno iz rješenja ovog suda gdje se iste navode kao potraživanje vjerovnika petog isplatnog reda, a da je iz presude P-2846/01 ovog suda razvidno da je privremeni upravitelj tužitelja trgovao dionicama Glumina banke d.d.. Na istom ročištu tuženik je dostavio dva nalaza vještaka, te predložio da se saslušaju svjedoci Marko Marčinko, bivši guverner HNB-a Marko Škreb, te da se saslušaju privremeni stečajni upravitelj Vladović, te Vedran Sinovčić.

Tuženik je na istom ročištu naveo da je iz računa dobiti i gubitka razvidno da je banka svoju poslovnu godinu 1999. završila sa 40 milijuna dobiti, te da je banka (tužitelj) na ime rezervi izdvojila 497.585.000,00 kn.

Iz podneska tuženika proizlazi da banka na dan 12. prosinca 1998. godine nije ispunjavala uvjete za stečaj, budući da je 23. lipnja 1998. g. sklopila ugovor sa HNB-om (Hrvatskom narodnom bankom) o odobravanju kratkoročnog kredita za premošćivanje nelikvidnosti (200.000.000,00 kn)

Tuženik smatra da je HNB znala za stvarno stanje u Glumina banci, te da nije sumnjala u nastojanja koja su se tada činila da se premosti nelikvidnost, jer bi u suprotnom predložila stečaj odmah pošto su nastupile poteškoće. Tuženik navodi da je Glumina banka inzistirala na tome da kupi dionice, a kako nije imala novca da ih plati logično je bilo da se izvrši prijeboj. Tuženik također navodi da za stanje u Glumina banci d.d. nije moguće govoriti da je opće poznato, a pogotovo za to prezentirati određene članke iz novina. (list 75 do 114 spisa)

Tužitelj je u svom podnesku od 05. lipnja 2006.g. naveo da se nalaz i mišljenje vještaka koje je kao dokaz dostavio u spis tuženik ne mogu koristiti u ovom postupku, pogotovo stoga što je u navedenim postupcima u kojima

su ta vještačenja podnesena, tužitelj istima prigovarao i tražio da se provede drugo vještačenje po drugom vještaku. Tužitelj je također naveo da nije točan navod tuženika da je odluka P-2846/01 pravomoćna, budući je protiv iste uložena žalba, te je ista ukinuta rješenjem Visokog trgovačkog suda RH (list 115 do 121 spisa).

Tuženik je u svom podnesku od 13. lipnja 2006. godine naveo da je stečajni upravitelj Vedran Sinovčić naveo kao stečajni upravitelj iznos od 500.000.000,00 kn kao višak imovine banke u odnosu na obveze (list 158 spisa).

Tuženik u svom podnesku predanom na ročištu održanom dana 19. rujna 2006.g. navodi da nisu točni navodi iz tužbe da je Glumina banka d.d. već u srpnju 1998.g. bila trajno nesposobna za plaćanje, jer da bi u protivnom HNB dala prijedlog za stečaj, isto tako tuženik se pita da li bi HNB odobrila kredite za premošćivanje poteškoća odnosno nelikvidnosti da je tužiteljeva teza o nelikvidnosti točna. Tuženik također smatra da tužitelj nije dokazao da je tuženik znao kako će privremena nesposobnost banke prijeći u trajnu nesposobnost, a da je HNB trgovala dionicama Glumina banke i to 21. travnja 1999.g., 23. travnja 1999.g., te 26. i 27. travnja 1999.g., a što je razvidno iz predmetom koji se vodi pred ovim sudom pod brojem P-2846/01. Tuženik smatra da nije stekao nikakvu korist, niti je oštetiо vjerovnike time što je vratio dionice banki. Da je banka zadržala potraživanje prema dužniku tuženom, što bi banka tim zadržavanjem svog tada nedospjelog potraživanja dobila, a što bi dobili vjerovnici, ne bi dobili ništa kao što niti tuženik nije dobio, jer je isti iz kredita kupio dionice koje je pobijanom radnjom vratio banci. (list 163 do 172 spisa)

Sud je odredio rješenjem vještačenje i naložio vještaku da pregledom poslovnih knjiga i cjelokupne dokumentacije kod tužitelja i tuženika utvrdi stvarnu vrijednost dionica u trenutku sklapanja ugovora o prodaji i prijenosu dionica od 16. prosinca 1998.g. kao i postojanje oštećenja vjerovnika tužitelja (list 175 spisa).

Tuženik u svom podnesku od 25. rujna 2006. godine navodi da ističe ništavost ugovora o kupoprodaji dionica kojim je Glumina banka d.d. 1997.g. prodala dionice tuženiku i tako mu izazvala štete nesagledivih razmjera na način da mu je dala kredit u ukupnom iznosu u kojem mu je prodala dionice i tako u stvari izvršila dokapitalizaciju svog društva bez svježeg kapitala, a da na isto nije reagirala HNB. Tuženik također tvrdi da ugovor o prodaji i prijenosu dionica Glumina banke od 16. prosinca 1998.g. samo radi o radnji koja je posljedica ništavog ugovora, te da ovaj ugovor nije ni potrebno pobijati, jer se on poništenjem osnovnog, a ništavog ugovora također poništava. Tuženik dalje navodi da je tužitelj već 1997.g. lažno dokapitalizirao svoje društvo iako mu to Zakon o trgovačkim društvima izričito zabranjuje. Tuženik tvrdi da zbog ništavosti osnovnog ugovora on već uplatom od 17. lipnja 1997.g. izvršio tužitelju povrat kredita koji je dobio 14. lipnja 1997.g., te da sporne dionice nije niti stekao, pa slijedom navedenog nema ni duga prema tužitelju.

Tuženik je uz podnesak dostavio i izlist iz banke (list 176 do 178 spisa)

Sudski vještak je izradila nalaz i mišljenje (list 192 do 203 spisa) na način da je obradila nominalnu vrijednost dionica, likvidacijsku vrijednost dionica i ekonomsku vrijednost dionica, kao i tržišnu vrijednost dionica, te je u svom mišljenju navela da su gubici banke bili iznad jamstvenog kapitala i da su iznosili 1.745.000.000,00 kn, a da su potencijalni gubici banke iznosili 48% ukupnih plasmana banke, te da je sva imovina banke bila založena kao osiguranje za povrat kredita ili isplatu štednih uloga velikim štedišama banke, da je postojala evidentirana obveza prema inozemstvu, te da su se novčana sredstva u banci smanjila za 84 mil. kuna, te da se potraživanja banke koncentrirana na Glumina grupu i poduzeća povezana sa Zadarcommerce za koja su društva u kolovozu 1998.g. podneseni prijedlozi za pokretanje stečajnog postupka, jer društva posluju s gubitkom iznad visine kapitala, te nisu u stanju podmirivati svoje obveze.

Slijedom toga, dionice Glumina banke u vrijeme sklapanja spornog ugovora bile su bezvrijedne, kao i da je Glumina banka sklapanjem ugovora od dan 16. prosinca 1998.g. o prodaji i prijenosu dionica Glumina banke d.d. stekla vlastite bezvrijedne dionice, a odrekla se potraživanja od strane likvidnog komitenta. Takvim ugovorom izravno su oštećeni vjerovnici stečajnog dužnika jer banka nije naplatila likvidno potraživanje prema tuženiku (list 192 do 201 spisa).

Tužitelj je u odnosu na nalaz i mišljenje vještaka naveo da prihvaća nalaz i mišljenje vještaka u cijelosti (list 217 do 218 spisa), a tuženik je u svom očitovanju na nalaz vještaka naveo da smatra da isti nalaz nije sačinjen savjesno i stručno, te da vještak sudu podmeće i iznosi netočne podatke, da vještakinja nije odgovorila na tvrdnje tuženik kako je HNB trgovala dionicama Glumina banke d.d., te da je gubitak koji je prikazan u godišnjim financijskim izvješćima pokazao da gubitak za 1998.g. nije ostao takav, jer bi se u periodu od 1999. g. do 2005.g. akumulirao gubitak, a ne dobit od 61.969.000,00 kn. Vještakinja je pokušala u svom nalazu utvrditi likvidacijsku vrijednost dionica, a da pri tome nije smatrala za shodno proanalizirati podatke iz poslovanja barem jedne godine nakon otvaranja stečaja, te da se iz podataka o potencijalnim gubicima ne može sa sigurnošću tvrditi da li su dionice Glumina banke imale ili nisu imale likvidacijsku vrijednost i koliku, jer bi se po shvaćanju tuženika likvidacijska vrijednost mogla utvrditi tek prilikom likvidacije banke, a do onda se likvidacijska vrijednost može tek nagađati. Što se tiče ekonomske vrijednosti dionica, tuženik smatra da vještak i ovdje lakonski zaključuje da ne postoje izgledi da se namire vjerovnici niti u minimalnom postotku, a gubitak koji je nastao iz rezerviranja za rizike u 1998.g. smatra se konačnim (list 219 do 222 spisa)

Vještakinja se očitovala na primjedbe tuženika u svom podnesku od 09. veljače 2007.g. u kojem navodi da pojam FER vrijednosti dionica znači fer vrijednost, iznos u kojem obaviještene i spremne strane mogu razmijeniti sredstvo, podmititi obvezu ili razmijeniti glavnički instrument u transakciji

pred pogodbom, a fer vrijednost se mjeri prema tržišnim cijenama ako su dostupne. Navodi tuženika da je HNB trgovao dionicama nisu točni, jer je HNB u svrhu povrata kredita od 200.000.000,00 kn uzela u zalog dionice raznih društava u iznosu od 42.256.985,00 kn, ali ne i dionice Glumina banke d.d., te potraživanja korisnika kredita najvećim dijelom od fizičkih osoba. Predmetne kredite HNB je odobrila temeljem Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, a sve temeljem odgovornosti za valutnu i opću likvidnost plaćanja u zemlji prema inozemstvu. Iz ovoga je jasno da HNB u lipnju 1998.g. prije blokade žiro računa nije uzela u zalog dionice Glumina banke d.d. jer je ocijenila da iste nisu naplative, već je u zalog u najvećem dijelu uzela potraživanja prema fizičkim osobama, a u manjem iznosu dionice drugih društava. Vještakinja je u svom očitovanju navela dalje da se koristila podacima iz službenih izvješća, a da se rezerviranje koje je izvršeno odnosi na rezerviranje rizičnih potraživanja prema Glumina grupi i Zadarcommerce grupi, a što se tiče viška prihoda nad rashodima u visini od 73,7 milijuna kuna iskazana sa danom 30. rujna 1999.g., rezultat je neobračunavanja uplata po izvorima sredstava, a zadržavanja obračuna kamata po ugovorima o kreditima za dužnike banke. Vještakinja je istaknula da je njen zadatak bio utvrditi vrijednost dionica u 1998.g. a ne u 2005.g., a da je na dan 30. rujna 1999.g. iskazan gubitak od 347.348.000,00 kn. Vještakinja dalje navodi da je u svom nalazu koristila konkretne podatke i to da je banka raspolagala imovinom u vrijednosti od 85.019.000,00 kn, da je imovina bila založena i da prodajom iste ne bi bilo moguće namiriti gubitak, a kada društvo posluje s gubitkom, tada se može sasvim egzaktno utvrditi koliki je gubitak po dionici u vrijeme sklapanja spornog ugovora (list 225 do 230 spisa).

Iz iskaza vještaka saslušanog na ročištu određenog za dan 30. ožujka 2007. godine proizlazi da je ista sačinila nalaz i mišljenje sa dokumentacijom koju je navela u svom nalazu i mišljenju, a što je dobila od stranaka, te da u odnosu na navode tuženika, ista neće promijeniti svoj stav koji je iznijela u svom nalazu i mišljenju. Ista je navela da je njen zadatak bio određen rješenjem suda, da dionice nisu kotirale na tržištu, te da je banka bila nekoliko mjeseci u blokadi, te da zbog negativnog odjeka u javnosti potraživanje za dionicama banke nije bilo, pa je iz tog razloga pokušala utvrditi kolika bi stvarna vrijednost tih dionica bila, jer tržišna vrijednost predstavlja odnos između ponude i potražnje, a ne mora značiti kolika je stvarna vrijednost. Iz iskaza dalje proizlazi da ona razlikuje likvidacijsku, ekonomsku, nominalnu i tržišnu vrijednost. Nominalna vrijednost je ona koja nastaje u trenutku registracije nekog temeljnog kapitala i predstavlja pravno tehničko sredstvo koje služi za lakše računanje i bolju preglednost u odnosu na druge dionice drugih društava, a stvarna vrijednost ovisi o odnosu između ponude i potražnje na tržištu kapitala.

Vještakinja je utvrđivala vrijednost dionica sa različitih aspekata i utvrdila da su dionice bile bezvrijedne, a to je razvidno i u činjenici da se stečaj vodi osam godina a da je namireno tek 50% vjerovnika prvog isplatnog reda. U odnosu na gubitak društva od 457.000.000,00 kn navodi da je to službeno

objavljen podatak iskazan u računu dobiti i gubitka na dan 31. prosinca 1998.g. i isti se ne može mijenjati. Da su navedena izvješća predana zakonskim institucijama, te je isti službeni dokument. Iz istog proizlazi da tržišna vrijednosti dionica nije postojala, već su se iste zamjenjivale po nominalnoj vrijednosti. Iz iskaza dalje proizlazi da je u izravnoj vezi iznos od 457.139.000,00 kn, jer s ekonomskom aspekta, po ekonomskim modelima službeni gubitak raspoređuje se na broj dionica i tada je vidljivo da te dionice imaju negativan predznak, tj. da se ne ostvaruje dobit po dionici, nego gubitak. U odnosu na odnos bezvrijednih dionica za vrijednost potraživanja iz kredita vještakinja je u svom iskazu navela da se ako se radi o naplativom potraživanju, tada se izravno oštećuju vjerovnici u stečajnom postupku, a ako se radi o potraživanju prema komitentu koji nije likvidan i ne postoji mogućnost naplate, tada je to gubitak banke. U odnosu na upit da li se otkup vlastitih dionica može smatrati nekom ekonomskom kategorijom i da li se može očekivati fer vrijednost za te dionice, iz iskaza vještaka proizlazi da se u ovom predmetu ne radi o otkupu, već o zamjeni dionica i ne može se govoriti o fer vrijednosti dionice koja je propisana vrijednost temeljem međunarodnih računovodstvenih standarda, jer se prema MRS podrazumijeva da je fer vrijednost onoga što se na tržištu može razmijeniti po tržišnim cijenama, a da je tuženik kao komitent svrstan u kategoriju A što znači da su raspolagali s podacima o solventnosti dužnika oni koji su sačinili izvješće za privremenog upravitelja (list 234 do 241 spisa)

Tuženik je u svom podnesku od 22. veljače 2007.g. naveo da je tužba podnesena 02. svibnja 2001.g., a da je dospijeće ugovora za koji je tužba podnesena tek 01. srpnja 2002.g. (list 256 spisa)

Iz podneska tuženog od dana 18. svibnja 2007.g. proizlazi da je tužitelj sam previdio mogućnost da se kredit koji je inače odobren za kupnju vlastitih dionica može vratiti istim tim dionicama u nominalnom iznosu potraživanja, te da su stranke same ugovorile mogućnost namirenja tražbine prijenosom dionica, te tuženik uz isto dostavlja aneks ugovora o kreditu od dana 01. lipnja 1998.g.

Na ročištu određenom za dan 16. listopada 2007. godine tuženik je dostavio odluku Visokog trgovačkog suda RH pod brojem Pž-2054/04 iz koje je razvidno stanovište da se ne može govoriti o bezvrijednosti dionica dok god postoji temeljni kapital, a punomoćnik tužitelja na istom ročištu na istu presudu naveo da je izjavljena revizija, te je primjerak revizije dostavio u spis (list 291 do 303 spisa).

Na ročištu određenom za dan 11. prosinca 2007. godine tužitelj je naveo da je imovina Glumina banke d.d. unovčena, te da nema izgleda da bi se mogli namiriti vjerovnici četvrtog i petog isplatnog reda, te je o istom dostavio očitovanje stečajnog upravitelja od dana 10. prosinca 2007. godine u kojem isti izvješćuje sud da su u cijelosti namireni vjerovnici prvog i drugog isplatnog reda, te da nema izgleda da bi se mogli namiriti vjerovnici četvrtog i petog isplatnog reda. (list 304 do 306 spisa).

Tužbeni zahtjev je osnovan.

Sud je izvršio uvid u ugovor o prodaji i prijenosu dionica Glumina banke d.d. od dana 16. prosinca 1998. godine i utvrdio da je isti sačinjen između OKTAL d.o.o. iz Samobora kao prodavatelja i Glumina banke d.d. kao kupca, te da je člankom 2. istog ugovora utvrđeno da banka (kupac iz ugovora) potražuje od prodavatelja (ovdje tuženika) iznos od 6.863.137,69 kn, te da je člankom 3. utvrđeno da tuženik (prodavatelj iz ugovora) prenosi na kupca (ovdje tužitelja) kao stjecatelja dionice u iznosu od 7.783.200,00 kn, a člankom 4. istog ugovora ugovaratelji prebijaju svoje međusobne obveze (list 3 spisa).

Temeljem istog sud je utvrdio da je tuženik OKTAL d.o.o. bio dioničar društva tuženika sa 77.832 dionice (list 5 spisa).

Sud je utvrdio da je prijedlog za pokretanje stečajnog postupka podnesen po Hrvatskoj narodnoj banci, predan ovom sudu dana 06. travnja 1999.g. (list 61 spisa).

Sud je utvrdio da je Hrvatska narodna banka donijela odluku dana 20. siječnja 1999.g. o postavljanju privremenog upravitelja u Glumina banci d.d. (list 64 spisa)

Sud je utvrdio temeljem obrasca BON 2 B Zavoda za platni promet sačinjen na dan 27. ožujka 1999.g. da je Glumina banka d.d. na navedeni dan ukupno imala nepodmirenih obveza 331.366.310,00 kn, a da je banka bila do tada 257 dana u blokadi računa. (list 63 spisa)

Sud je utvrdio da je rješenje o otvaranju stečajnog postupka nad Glumina bankom d.d. doneseno dana 30. travnja 1999. godine (list 6 do 7 spisa).

Sud je uvidom u izvadak za društvo Glumina banka d.d. utvrdio da je direktor tuženika bio zastupnik podružnice tužitelja u Samoboru. (list 70 i 73 spisa)

Sud je prihvatio u cijelosti nalaz i mišljenje vještaka.

Sud je prihvatio tumačenje vještaka koje se odnosi na nominalnu vrijednost dionica, likvidacijsku vrijednost dionica, ekonomsku vrijednost dionica i tržišnu vrijednost dionica.

Sud je prihvatio tumačenje vještaka da je nominalna vrijednost dionica vrijednost u trenutku izdavanja dionica prvi puta i formira se jedino tada. To je iznos naznačen na samoj dionici i prema njoj se računa udio pojedinog dioničara i broj glasova koji ima. Sud je u tom dijelu prihvatio i tumačenje vještaka da je predmetna zamjena dionica, koje nisu imale tržišnu vrijednost, izvršena za likvidno potraživanje. Te da je prednik tužitelja znao da stjecanjem vlastitih dionica neće ostvariti nikakav dobitak po dionici, već da se ostvaren gubitak samo raspoređuje na više vlastitih dionica (list 197 spisa)

Sud je prihvatio tumačenje da određivanje likvidacijske vrijednosti dionica dolazi do izražaja u uvjetima krize (stečaja) poduzeća kada se treba donijeti odluka o procjeni vrijednosti društva, te da li postoje uvjeti da se društvo

sanira ili likvidira. Banka je na dan 30.06.1998. godine ostvarila gubitak u iznosu od 26 milijuna kuna, a na dan 31.12.1998. godine je ostvarila gubitak u iznosu od 379 milijuna kuna. Razlog tome je povećanje rezervi na iznos od 578 milijuna kuna za rizične plasmane. U vrijeme kad je banka sklopila sporazum sa tuženikom bila je u blokadi šest mjeseci, što je značilo da je imala znatnih poremećaja u likvidnosti i solventnosti. (list 197, 198 spisa)

Sud je prihvatio tumačenje da se ekonomska vrijednost dionica temelji na sposobnosti imovinskog oblika, tražbina prezentiranih u vrijednosnim papirima ili poduzeća kao cjeline da u budućnosti osigura priliv čistih novčanih tokova. U ovom slučaju procjena ekonomske vrijednosti dionica ne bi imala smisla, jer je vrlo teško vrednovati imovinske oblike društva kao i procjenu budućih novčanih tokova, jer su u vrijeme sklapanja ugovora već bili sazreli uvjeti za otvaranje stečaja sukladno odredbama Zakona o bankama (NN 161/98), te banka ne bi mogla prodajom imovine namiriti nastale gubitke. Osim toga banka je počela gubiti veći broj deponenata u kratkom roku, pa je redovno poslovanje Banke bilo otežano, odnosno banka je bila u blokadi i nije normalno funkcionirala. (list 200 spisa)

Sud je prihvatio tumačenje da je tržišna vrijednost dionica tvrtke vrijednost društva u trenutku kupoprodaje, te da tržišna vrijednost ipak nije i realna vrijednost instrumenta financiranja društva, jer je ona nastala u procesu nadmetanja kupca i prodavatelja na tržištu. Tržišnu vrijednost dionice nije moguće izračunati niti pomoću poznatih matematičkih formula, jer je za takav način utvrđivanja dionica potrebno znati osnovne parametre kao visina očekivane dividende, a u ovom slučaju nema dividende, ostvaren je gubitak, te tržišna vrijednost, a u ovom slučaju nije bilo potražnje na tržištu za dionicama, niti su dionice kotirale na burzi. (list 200 spisa)

Sud je prihvatio navode iz mišljenja sudskog vještaka da dionice u vrijeme sklapanja sporazuma o ispunjenju obveze nisu imale tržišnu cijenu niti su imale likvidacijsku niti ekonomsku vrijednost, te da su zbog toga bile bezvrijedne gledajući s bilo kojeg aspekta (list 192 do 201 spisa).

Sud je prihvatio taj nalaz i mišljenje zato što je isti suglasan s odredbama iz Zakona o trgovačkim društvima koji zakon navodi da dionice s nominalnim iznosom su dionice na kojima je označen njezin iznos nominalne vrijednosti u odnosu na nominalni temeljni kapital. Načelo nominalne vrijednosti temeljnog kapitala i dionice predstavlja pravno tehničko sredstvo koje služi za lakše računanje i bolju preglednost i usporedivost s dionicama drugih društava, a stvarna vrijednost kod nominalnih dionica ovisi o odnosima između vrijednosti imovine društva i temeljnog kapitala, a utvrđuje se na načelima ponude i potražnje na tržištu kapitala. Kao što temeljni kapital ne govori kolika je imovina društva, nominalna svota pojedinih dionica ne kaže koliko je dioničar za njih platio odnosno kolika je njihova stvarna vrijednost. Nominalna svota dionice označuje omjer u odnosu na druge dioničara u temeljnom kapitalu.

Temeljem članka 131. Stečajnog zakona određeno je da se pravna radnja koju je dužnik poduzeo u posljednjih deset godina prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka ili nakon toga s namjerom da ošteti svoje vjerovnike, može pobijati ako je druga strana u vrijeme poduzimanja radnje znala za namjeru dužnika. Znanje za namjeru se pretpostavlja ako je druga strana znala da dužniku prijeti nesposobnost za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici. Stavak 2. istog članka navodi da će se smatrati da je vjerovnik znao da dužniku prijeti nesposobnost za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici ako je znao ili je morao znati za okolnosti iz kojih se nužno moralo zaključiti da je dužnik nesposoban za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici.

Stavkom 3. istog članka određeno je da se naplatni ugovor sklopljen između dužnika i njemu bliske osobe može pobijati ako se stečajni vjerovnici njime izravno oštećuju. Taj se ugovor ne može pobijati ako je sklopljen ranije od dvije godine prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka ili ako druga strana dokaže da joj u vrijeme sklapanja ugovora nije bila poznata niti joj je morala biti poznata namjera dužnika da šteti vjerovnike.

Temeljem članka 136. st.2. Stečajnog zakona određeno je da se bliskim osobama dužnika pravne osobe u smislu ovog Zakona smatraju članovi upravnih i nadzornih tijela i osobno odgovorni članovi dužnika kao i osobe koje u kapitalu dužnika sudjeluju s više od jedne četvrtine; osoba ili društvo koji zbog svoje položajno-pravne ili radno-ugovorne veze s dužnikom imaju priliku biti upoznati s gospodarskim položajem dužnika, te osoba koja stoji u osobnoj vezi opisanoj u stavku 1. ovoga članka s jednom od osoba navedenom pod točkom 1. ili 2. ovoga stavka, osim ako su osobe naznačene pod točkom 1. ili 2. ovoga stavka zakonom obvezane na čuvanje tajne o poslovima dužnika.

Sud je prihvatio tumačenje sudskog vještaka da dionice Glumina banke d.d. nisu imale vrijednost, na način da je njihovu vrijednost moglo odrediti tržište (odnosno ponuda i potražnja) već su one u ugovoru o prijenosu označene u svom nominalnom iznosu koji iznos ne govori kolika je stvarna vrijednost dionice, već nominalna svota dionice označuje omjer udjela u odnosu na druge dioničare u temeljnom kapitalu. Da se radi o nominalnom iznosu dionica razvidno je iz čl. 1. Ugovora od 16. prosinca 1998. godine, a koji je ugovor zaključen četiri mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečaja 06. travnja 1999. godine, dakle unutar roka iz članka 131. Stečajnog zakona (list 61 spisa).

Sud smatra da su ispunjene pretpostavke iz i čl.136. st.2. Stečajnog zakona, budući da je nije sporno da je direktor tuženika bio zastupnik podružnice u Samoboru(list 70 spisa) kao i da je isti tuženik bio dioničar Glumina banke d.d.(list 5 spisa) koji je kao dioničar društva imao saznanja o stanju u banci(sudjelovanje na skupštini, godišnja financijska izvješća)

Sud je temeljem nalaza vještaka utvrdio da je tuženik bio svrstan u kategoriju A likvidnih komitenata što znači da naplativost takovg potraživanja nije bila upitna.(list 196 spisa), a da su vjerovnici oštećeni razvidno je i iz očitovanja stečajnog upravitelja koji u svom očitovanju od

XLIII-P-2891/2001-53

dana 10. prosinca 2007. godine navodi da je unovčena cjelokupna imovina banke, te da nema izgleda da se namire vjerovnici IV i V isplatnog reda. (list 306 spisa)

Sukladno navedenom sud smatra da su ispunjene pretpostavke iz članka 131. i 136. Stečajnog zakona, stoga je sud donio odluku kao u izreci presude.

Odluka o trošku temelji se na članku 154. st.1. ZPP-a i 155. ZPP-a, te su tužitelju priznati troškovi za rad punomoćnika tužitelja i to za sastav tužbe (Tbr.8.t.1. OT), sastav podneska od 19. prosinca 2001 (Tbr.8.t.1. OT), sastav podneska od 24. travnja 2006.g. (Tbr.8.t.1.OT), sastav podneska od 01. lipnja 2006. godine (Tbr.8.t.1.OT), sastav podneska od 05. listopada 2006.g. (Tbr.8.t.1.OT), sastav podneska od 17. studenog 2006.g. (Tbr.8.t.1.OT), sastav podneska od 29. prosinca 2006. g. (Tbr.8.t.1.OT), sastav podneska od 16. travnja 2007.g. (Tbr.8.t.1.OT), sastav podneska od 01. listopada 2007.g. (Tbr.8.t.1.OT), zastupanje na ročištu dana 13. studenog 2001.g. (Tbr.9.t.5.OT), zastupanje na ročištu dana 17. siječnja 2002. (Tbr.9.t.5.OT), zastupanje na ročištu 24. svibnja 2006.g. (Tbr.9.t.1.OT), zastupanje na ročištu 19. rujna 2006.g. (Tbr.9.t.1.OT), zastupanje na ročištu 30. ožujka 2007.g. (Tbr.9.t.1.OT), zastupanje na ročištu 16. listopada 2007.g. (Tbr.9.t.1.OT), zastupanje na ročištu 11. prosinca 2007.g. (Tbr.9.t.1.OT), PDV-e, sudske pristojbe, predujam za vještaka, te trošak za sudskog dostavljača.

U Zagrebu 20. prosinca 2007. godine

POUKA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove presude, u slučaju nezadovoljna stranka može uložiti žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u roku od 15 dana od prijema presude. Žalba uložena se putem ovog suda u 3 primjeka za sud i po 1 za svaku protivnu stranku.

SUDAC:

Ivana Mlinarić, v.r.
Za točnost otpredak -
ovlašten službenik:
Marijana Čajić